

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 396/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, advokátom, Jarmočná 3, Šaľa, proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. 9T/7/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom špecializovaného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9T/7/2021. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prikázal špecializovanému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietahov, aby mu priznal finančné zadosťučinenie 3 300 eur, ako aj náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti sťažovateľovi bola 31. mája 2021 podaná obžaloba špecializovanému súdu pre skutky kvalifikované ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona časovo vymedzený minimálne od roku 2000 do minimálne roku 2011 (bod 1 obžaloby), zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona časovo vymedzený minimálne od októbra 2014 do minimálne mája 2015 (bod 2 obžaloby), zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona časovo vymedzený od augusta 2018 do konca roku 2019 (bod 3 obžaloby).
3. Špecializovaný súd v trestnej veci rozhodol rozsudkom č. k. 9T/7/2021-2059 z 24. júla 2023 tak, že sťažovateľa uznal vinným v celom rozsahu podľa obžaloby.

4. O odvolaní sťažovateľa rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 2To/2/2024 z 5. marca 2024 tak, že rozsudok špecializovaného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu pojednal a rozhodol.

5. Spis s uznesením najvyššieho súdu bol vrátený 19. apríla 2024 špecializovanému súdu, ktorý do dnešného dňa neurobil žiadne úkony smerujúce k opätovnému prejednaniu veci, nenariadil ani termín hlavného pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka, že špecializovaný súd v napadnutom konaní po vrátení veci odvolacím súdom nevykonal žiadne úkony smerujúce k opätovnému prejednaniu veci, hoci uplynulo takmer 14 mesiacov od vrátenia spisu najvyšším súdom, čím v napadnutom konaní dochádza k porušovaniu označených práv podľa ústavy a dohovoru.

7. V danej veci je podľa sťažovateľa potrebné zohľadniť, že obžaloba bola podaná pred vyše 4 rokmi a vo veci sa predpokladá relatívne rozsiahle dokazovanie v zmysle návrhov obhajoby, ktoré všetky špecializovaný súd pôvodne odmietol. O nečinnosti a nedbanlivom postupe špecializovaného súdu svedčí obsah listu z 30. mája 2025 adresovaného sťažovateľovi, v ktorom sudca špecializovaného súdu uviedol: *«„z obsahu spisu zisťujem, že ešte dňa 06. 03. 2024 bolo na NSSR doručené podanie označené ako Doplnenie zdôvodnenia odvolania proti rozsudku ŠTS... Na základe vyššie uvedených skutočností s poukazom na to, že ste v priebehu konania pred súdom predkladali viaceré návrhy na doplnenie dokazovania, Vás týmto vyzývam, aby ste súdu obratom oznámili: či trváte na všetkých vami podaných návrhoch na doplnenie dokazovania v tom rozsahu, v ktorom vami navrhnuté dôkazy neboli vykonané a súd ich postupom podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať...“»*

8. Uvedený list je v podstate priznaním sudcu, že do spisu nazrel až po roku od jeho vrátenia najvyšším súdom, keď predmetný list je z mája 2025. Doplnenie odvolania bolo pritom súčasťou spisu už v čase jeho vrátenia špecializovanému súdu. Do mája 2025 špecializovaný súd nevykonal jediný úkon vo veci.

9. Predmetná výzva špecializovaného súdu je navyše zbytočným a neefektívnym úkonom, keď z kasačného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že hlavným dôvodom zrušenia rozsudku špecializovaného súdu bolo nevykonanie dôkazov navrhnutých obhajobou. Najvyšší súd v kasačnom uznesení uložil záväzný pokyn (s. 26 a 27 uznesenia) vykonať konkrétne dokazovanie, preto daný list je bezpredmetný.

10. Pokyn najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu na vykonanie dokazovania je pre špecializovaný súd záväzný (§ 327 ods. 1 Trestného poriadku), vyžaduje nariadenie hlavného pojednávania, a to bez ohľadu na akúkoľvek reakciu sťažovateľa na list sudcu špecializovaného súdu. Sťažovateľ sa k listu a výzve mohol vyjadriť priamo na hlavnom pojednávaní, prípadne špecializovaný súd mohol takúto otázku položiť sťažovateľovi na hlavnom pojednávaní (§ 277 ods. 2 Trestného poriadku).

11. Sťažovateľ ani jeho obhajca nezapríčinili prieťahy v napadnutom konaní, za nečinnosť od vrátenia spisu najvyšším súdom je zodpovedný výlučne špecializovaný súd. Prvý úkon, ktorý

vykonan, bol list (výzva) z 30. mája 2025, ktorý sťažovateľ prevzal a reagoval naň, hoci išlo o nadbytočný úkon.

12. Sťažovateľ už vyše 4 a pol roka od začatia trestného stíhania (uznesením o vznesení obvinenia z 2. decembra 2020) žije v právnej neistote týkajúcej sa priebehu a výsledku trestného stíhania. Rozsudkom špecializovaného súdu mu bol pôvodne uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov. Po zrušení rozsudku a vrátení veci špecializovaný súd napriek tomu viac ako rok nekoná v napadnutom konaní, pričom by mal vykonať dôkazy navrhnuté sťažovateľom a spochybňujúce obžalobu, resp. jeho účasť na skutkoch, ktoré sú mu kladené za vinu. Špecializovaný súd teda nepostupuje tak, aby čo najskôr odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa. Postup súdu v trestných veciach je potrebné posudzovať prísnejšie vzhľadom na mimoriadne citelný zásah do osobných práv a slobôd obvineného v dôsledku trestného stíhania.

13. Všetky tieto okolnosti odôvodňujú aj priznanie finančného zadosťučinenia, a to aj vzhľadom na to, že sa prejednávajú skutky spred 14 rokov (bod 1 obžaloby), spred 10 rokov (bod 2 obžaloby) a spred 6 rokov (bod 3 obžaloby).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04)].

15. Vychádzajúc z princípu subsidiarity, ústavný súd tiež zdôrazňuje, že ak zákon o ústavnom súde podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinný postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú má právomoc ústavný súd. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpal všetky jemu dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešný, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súde podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

16. Trestný poriadok v § 55 ods. 3 zakotvuje inštitút sťažnosti pre nečinnosť, ktorou sa ktorákolvek zo strán trestného konania môže domáhať, aby nadriadený súd určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu, a to v situácii, ak je dôvodný predpoklad, že došlo k priet'ahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k priet'ahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia. Uvedenú sťažnosť na priet'ahy je potrebné podľa judikatúry ústavného súdu považovať za účinný prostriedok nápravy, prostredníctvom ktorého sa sťažovateľ mohol účinne domáhať ochrany svojich práv, ktorých porušenie namietal, pred nadriadeným súdom (porovnaj napr. I. ÚS 337/06, I. ÚS 168/2015, I. ÚS 518/2024).

17. Ústavný súd vo svojej ostatnej judikatúre nepodmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti využitím sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), a to aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorá tento inštitút nepovažuje za účinný prostriedok nápravy, a to aj vzhľadom na to, ako je uvedený inštitút koncipovaný, kde nápravu má zjednať predseda namietaného súdu.

18. Uvedený prístup nemožno automaticky aplikovať aj v prípade sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku. Je zjavné, že uvedený právny inštitút má inú povahu a koncepciu ako sťažnosť na priet'ahy v konaní predsedovi súdu podľa zákona o súdoch. Sťažnosť pre nečinnosť podľa Trestného poriadku môže vybaviť priamo namietaný súd tým, že urobí úkon trestného konania uvedený v sťažnosti pre nečinnosť. Ak predmetný úkon urobí do pätnástich pracovných dní po prijatí sťažnosti a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť (§ 55 ods. 4 Trestného poriadku). Ak sa uvedeným spôsobom nepostupuje, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu (§ 55 ods. 3). O sťažnosti pre nečinnosť musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak zo strany súdu nedošlo k priet'ahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne, ak je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu (§ 55 ods. 5).

19. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť pre nečinnosť podľa Trestného poriadku na rozdiel od sťažnosti na priet'ahy podľa zákona o súdoch má devolutívny účinok, pričom uplatnenie tohto účinku je plne v dispozícii sťažovateľa (a to aj v prípade, ak namietaný súd urobí úkon uvedený v sťažnosti pre nečinnosť). Zároveň dochádza aj k priamej ingerencii predsedu namietaného súdu vyžadovaním jeho stanoviska k veci pri predložení spisu nadriadenému súdu. Nadriadený súd rozhoduje o veci v trojčlennom senáte, vec teda nepatrí do právomoci predstaviteľa správy súdu (predsedu nadriadeného súdu). Táto rozdielna povaha sťažnosti pre nečinnosť podľa Trestného poriadku oproti sťažnosti na priet'ahy podľa zákona o súdoch odôvodňuje aj rozdielny prístup k tomuto inštitútu.

20. V zmysle dostupnej judikatúry ESLP účinný prostriedok nápravy musí mať preventívny účinok (zamedzí ďalšiemu porušovaniu práv), reparačný účinok (dodatočne odškodní či inak napraví dôsledky zásahu do základných práv), musí byť reálne dostupný (keď sťažovateľ má reálnu možnosť ho iniciovať a dosiahnuť ním preskúmanie svojej veci) a konanie o náprave musí prebiehať podľa jasných a predvídateľných pravidiel v primeranej rýchlosti.

21. Z citovanej právnej úpravy a zo súdnej praxe vyplýva, že sťažnosť pre nečinnosť podľa Trestného poriadku je spôsobilá plniť preventívny aj reparačný charakter účinnej ochrany základných práv a slobôd, konanie o náprave prebieha podľa predvídateľných pravidiel a v primeranom čase a pre sťažovateľov je vo všeobecnosti v tomto smere účinná smerom k ochrane ich práv.

22. Sťažnosť pre nečinnosť je účinným právnym prostriedkom nápravy, ktorého vyčerpanie je podmienkou pre možnosť uplatniť ústavnú sťažnosť pred ústavným súdom. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ani netvrdí a ani nepreukazuje, že podal sťažnosť pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku pred podaním ústavnej sťažnosti. Ústavná sťažnosť zároveň neobsahuje argumentáciu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. že sťažovateľ nevyužil tento dostupný právny prostriedok nápravy z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

23. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

24. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu